

ବୃହଦାକାର ବ୍ୟବସାୟିକ ଧାନ ମିଲରେ ଧାନ ବା ମୋଟା ତାଉଳରୁ ଉନ୍ନତ ମାନର ତାଉଳ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦେଇ ଗତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଆଧୁନିକ ଧାନ ପେଷିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ପ୍ରାକ୍ ପରିଷ୍କାର

ମିଲକୁ ଧାନ ଆସିବାବେଳେ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଯଥା ନଡ଼ା, ଘାସ ମଞ୍ଜି, ମାଟି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ରହିଥାଏ । ପେଷିବା ପୂର୍ବରୁ ଏସବୁକୁ ବାହାର ନ କଲେ ପେଷିବା ଦକ୍ଷତା ହ୍ରାସ ପାଏ ଓ ତାଉଳ ପରିମାଣ କମିଯାଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଧାନ ପ୍ରାକ୍ ପରିଷ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର କ୍ଷମତା ଧାନ ମିଲ କ୍ଷମତାର ଦେଢ଼ଗୁଣ ଅଟେ ।

୨. ଚଷୁ ବାହାର କରିବା (ଉପର ତୋପା ବାହାର କରିବା)

ଧାନର ଉପର ତୋପା ବାହାର କଲେ ନାଲି ତାଉଳ ମିଳିଥାଏ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବେଗରେ ଗତି କରୁଥିବା ଦୁଇଟି ଅପସର୍କ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଧାନ ଗତି କରିବାବେଳେ ଘର୍ଷଣ ଦ୍ଵାରା ଧାନର ଉପର ତୋପା ବା ଚଷୁ ବାହାରିଥାଏ । ଚଷୁ ବାହାରିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଅପସାରକ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହାକୁ ବାହାରେ ଥିବା ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଜମା କରାଯାଏ । ଧାନ ଓଜନର ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗ ହେଉଛି ଏହାର ଚଷୁ । ଗୋଟିଏ ଭଲ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଥରରେ ଶତକଡ଼ା ୯୦ ଭାଗ ଧାନରୁ ଚଷୁ ବାହାରିଥାଏ ।

୩. ଧାନ ପୃଥକୀକରଣ

ଧାନ ପୃଥକୀକରଣ କରିବା ଯନ୍ତ୍ର ନାଲି ତାଉଳରୁ ପେଷା ନହୋଇ ରହିଯାଇଥିବା ଧାନକୁ ଅଲଗା କରିଥାଏ । ଚଷୁ ବାହାର କରିବା ଯନ୍ତ୍ରର ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଏହି ଧାନ ପରିମାଣ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ତେବେ ଏହା ୧୦% ରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଧାନ ଓ ନାଲି ତାଉଳ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ଆପେକ୍ଷିକ ଘନତ୍ଵ, ଓଜନ ଏବଂ ଆକାରର ପ୍ରଭେଦ ଆଧାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଧାନ ପୃଥକୀକରଣ ଯନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

୪. ତାଉଳର ଧବଳାକରଣ ବା ପଲିସ କରିବା

ଧାନରୁ ଚଷୁ ଓ ଭିତର ଆବରଣ ବାହାର କରିବା ପରେ ତାଉଳ ମିଳିଥାଏ । ଅପସର୍କ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବା ଘର୍ଷଣ ଦ୍ଵାରା ତାଉଳର ଭିତର ଆବରଣ ବା ବ୍ରାନ୍ ବାହାର କରାଯାଇଥାଏ । ମୋଟ ଧାନ ଓଜନର ପ୍ରାୟ ୮-୧୦% ବ୍ରାନ୍ ହିସାବରେ ମିଳିଥାଏ । ଧବଳାକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତାଉଳ ଭାଙ୍ଗି ନଯିବା ପାଇଁ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଦୁଇରୁ ତାରୋଟି ଧବଳାକରଣ ଯନ୍ତ୍ର ଦେଇ ଏହା ଗତି କରିଥାଏ ।

୫. ଧଳା ତାଉଳ ପୃଥକୀକରଣ

ତାଉଳକୁ ପଲିସ କରାଯିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଦୋଳାୟମାନ ଚାଲୁଣି ସାହାଯ୍ୟରେ ଭଲ ତାଉଳ, ଛୋଟବଡ଼ ଭଙ୍ଗା ତାଉଳ ଏବଂ ମଲା ତାଉଳକୁ ପୃଥକ କରାଯାଇଥାଏ । ସମସ୍ତ ତାଉଳରୁ ୭୫-୮୦% ଗୋଟା ତାଉଳ ବା ଅକ୍ଷତ ତାଉଳ ମିଳିଥାଏ । ନିଖୁଣ ଭାବେ ଗ୍ରେଡ଼ିଂ କରିବା ପାଇଁ ଲମ୍ବ ବା ଖୋପ ଗ୍ରେଡ଼ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ।

୬. ତାଉଳ ମିଶ୍ରଣ

ଗୋଟିଏ ଭଲ ତାଉଳ କଲରୁ ୫୦-୬୦% ଅକ୍ଷତ ତାଉଳ, ୫-୧୦% ଭାଙ୍ଗିଥିବା ବଡ଼ ତାଉଳ ଓ ୧୦-୧୫% ଭାଙ୍ଗିଥିବା କ୍ଷୁଦ୍ର ତାଉଳ ମିଳିଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ମାନ ଅନୁସାରେ ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ତାଉଳରେ ୫-୨୫% ଭଙ୍ଗା ତାଉଳ ରହିଥାଏ । ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ତାଉଳ ମିଶାଇବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବୃହଦାକାର ମିଶ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

୭. କୁହୁଡ଼ି ଦ୍ଵାରା ପଲିସ କରିବା

ପଲିସ ହୋଇଥିବା ତାଉଳ ସହିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ କଣିକା ମିଶାଇ ଦେଲେ ଏହାର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳତା ବୃଦ୍ଧି ପାଏ, କିନ୍ତୁ ତାଉଳ ପରିମାଣ ବିଶେଷ ହ୍ରାସ ପାଇ ନଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଶେଷ ଥର ଧବଳାକରଣ କରିବା ବେଳେ ଘର୍ଷଣ ପ୍ରକାର ଧବଳାକରଣ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା କୁହୁଡ଼ି ପ୍ରୟୋଗ ଯାଇଥାଏ । ବଜାରରେ ତାଉଳ ବିକ୍ରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏପରି କରାଯାଏ ।

୮. ଧାନ ଓଜନ କରିବା

ସାଧାରଣତଃ ତାଉଳକୁ ୫୦ କି.ଗ୍ରା. ଅଖାରେ ରଖି ବିକ୍ରି କରାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବେ ଓଜନ କରି ଲେବୁଲ୍ ମାରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକାଂଶ ତାଉଳ କଳରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଓଜନ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଓଜନ କରିବା ପାଇଁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଓଜନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ।

